

МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ

**Министерство образования Республики Ингушетия ГКУ "Управление образования
по г.Карабулаку, г.Сунже и Сунженскому району"**

ГБОУ «СОШ-ДС с.п. Алхасты»

РАССМОТРЕНО

Руководитель МО
гуманитарного цикла

Куштова А.А.
Протокол № 1
от 11. 08. 2023 г

СОГЛАСОВАНО

Заместитель директора по
УВР

Яндиева М.И.
Протокол № 1
от 12. 08. 2023 г.

УТВЕРЖДЕНО

Директор школы

Костоева Л.Э.
Приказ № 131
от 14. 08. 2023 г.

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА

учебного курса «Ингушская литература»

для обучающихся 5-9 класса

с.п. Алхасты 2023

Календарни-тематически планаш

Г1алг1ай литература программах лаьца

Г1алг1ай литература программас новкъостал ду хъехархочоа берашта г1алг1ай йоазонхоша кхелла говзаме йоазоний чулоацам а, тема а, идея а къоастаде а, х1аьта цар шоай произведенешта бувцаш болча ценача, хозача, говзамеча меттах пайда эца а.

Г1алг1ай литература хъехаш вола хъехархо декхарийла ва литература новкъосталца берашта г1алг1ай метта хозал, говзал, к1оаргал, цун ганз йовзийта, уж кхетамца, эхь-эзделца кхебе, дикачун-вочун къоастам бе ховргдолаш.

Дешархошта ха деза г1алг1ай литература хъахилара наькъаш. Укхаза царна хайтача бакъахъа да, вай г1алг1ай литература хъахилара г1улакх малаг1ча торонца эттад, эггара хьалхара г1алг1ай йоазув 1923 шера Мальсагов Кураза Зоврбика кхелла хилар, из латински ларда т1а хинналга. Эггара хьалха г1алг1ай меттала кепатеха йоазув 1923 шера «Сердало» яхача газета т1а кепатеха хилар.

Цхьабакъда, шоай йоазув хиннадеце а, багахбувцам б1аьхий хиннаб г1алг1ай къаман, тайп-тайпара жанраш чу а йоаг1аш: къаьнара иллеш, фальгаш, к1оанолгаш, ховли-довзалеш, легендаш, шира оаламаш, ишта кхы д1ахо а.

Г1алг1ай литература никъ 1923 шерагара денз таханарча денга кхаччалца чоалхане болаш хьабенаб. Массехк хана доакъоох бекъа йиш я из.

Хьалхара ха – 1920-г1а шераш – говзаме йоазонаш хъахила доладенна ха я, х1аьта 1930-г1а шераш – г1алг1ай литература дег1ая йолаенна ха я.

Программа юкъе йоаг1а произведенеш берий ханага хъежжа я, чулоацам а, керттера уйла а дика кхетадергдолаш, х1аьта х1ара классе багахбувцамах пайда эц.

5-9 классашка дешархой кхетамца кхевара духъа, ужэьаца, эзделаца, хозанена лоарх1амца кхевара духъа дола говзаме йоазонаш 1омаду. Цу классашка 1омаеш йола материал чоалхане яц, ший чулоацамга хъежжа, х1аьта идейни кхетам балара г1улакх лертт1а да цун.

Х1ара классашка чуйоаг1аш йола материал хронологически хьисапе луш я, дешархой литература исторех а литературеи вахари в1аши дувзаденна хиларах а кхетаргболаш. Цул совг1а, мехка истори а дикаг1а йовзаргья царна.

5-8 классашка говзамеча йоазонашца цхъана литературни теорех кхетам лу. Дешархоша керттера кхетаде дезаш дар да литература говзаме кхоллам хилар, цун мотт поэтически хилар. Литература теори дикаг1а кхетаергья дешархоша, говзамеча произведенешца цхъатарра 1омайойя.

Х1ара классе литература чулоацамга а дешархой кхетамга а, цар дег1адара боарамга а хъежжа, тайп-тайпара хъехара наькъаш леладе деза : хоза къоастадеш текст ешар, суртех, телевиденех, компютерах пайда эцар. Цул совг1а, дешархошка шоашка болх байта беза йоазонхоех а цар говзамеча йоазонех лаьца кхы а дукхаг1а хоамаш лохаш.

5-8 классашка теркам бе беза хоза къоастадеш, кхетадеш шаьра дешара говзал лакхаяккхара. Из программай декхар кхоачашданза даргдац, урокаш т1а а дешаш, ц1аг1арча дешара т1ахьожамца кулгал а деш. Дешара техника тоаеш болх бе беза массане цхъана дешаш, юкъ-юкъера хоржаш дешаш, оттадаьча хаттара текстаца жоп луш, ишт. кх. д1.

Лакхерча классашкара дешархой керттерча даькъе кхетам болаш кийчбе беза ешаш йола произведенеш шоай ло1аме яшха, анализ е, керттера ма1ан а, уйла а гучадоахаш, цар мах бе.

9-11 классашка йоазонхочун вахара а кхоллама а никъ, цо айяь пробдемаш тожкаш, хъехархочун урока керттера форма лекци хила йиш я. Иштта теоретически проблемаш е йоккха темаш 1омаеш, т1ехъара 1омадаьр ч1оаг1адара урок еш, 1омадаьр юха дагадохийташ лекцеца болх д1абахьа мегаргба.

Лакхерча классашка программа юкъе йоаг1а йоккхий эпически произведенеш. Уж дешархошка хьалххе а ешийта еза. Классе дешархошта произведени тахка а, цун чулоацамах а, турпалех а шоашта хетар ала ха деза.

Къаьста теркам т1абахийта беза дешархоша шоай ло1аме беча балха, произведене доакъош, текста юкъера белгалгьяьха моттигаш тожкаш, план оттаеш, турпалий оамалех шоашта хетар оалаш, 1алама сурташ дийшачул т1ехьаг1а уж каьхата т1а дахка хьожаш.

Балха х1ара тайпа, 1омаеча произведенеца айхха бувзам болаш, цун чулоацамга хъежжа хила деза. Хъехархо хадданза болх бе декхарийла ва дешархой багах ду къамаьл шаьрде, х1ана аьлча, из йоазонца беш болча балха лард я

Календарно-тематически план 5 класс - литература 34 сахъат 2023-2024 ш.ш.

№	Чулоацам	Сахьат	Таьрахь	Таьрахь	Ц1аг1ара болх	Индив. болх
1	Муталиев Хъаж-Бийкар «Цхьоалаг1а сентябре»	1			О. 4 дагахьа 1омае	Эггара хьалхара хьехархо дагайоха
2	Яндиев Джамалда «Деша г1о шуга яхаш мо»	1			О. 5 дагахьа 1омае	Дешарах лаьца кицаш хьадувца
3	Хамхоев Ахьмад «Лораделааш доттаг1ал»	1			О. 7 дагахьа 1омае	Доттаг1ал дувцаш дола кицаш гулде
4	Гагиев Гирихан «Дика доттаг1а»	1			О. 8 – 9 шаьра еша	«Биъ ког бола са доттаг1а» яхаш дувцар в1ашаг1долла
5	Албаков Джабраил «Г1алг1айче, хьо еза сона»	1			О. 13 – 14 дагахьа 1омае	Поэта биографи ха
6	Вай Республика. Г1алг1ай Республика паччахьалкхен герб	1			О. 14 – 16 чулоацам юхахьабувца	Герба сурт дилла
7	Г1алг1ай Республика паччахьалкхен байракх	1			О. 16 деша, юхахьадувца	Байракха сурт дилла
8	Г1алг1ай Республика паччахьалкхен гимн				О. 17 дагахьа 1омае	Герба а байракха а сурташ дохк
9	Вышегуров Мухьмад «Г1алг1айчен назам»	1			О. 18 – 19 шаьра еша	Дешархочун хоам: «Идрис Зязиков»
10	«Хьакхеи чкьаьреи» (фаьлг)	1			О. 26 – 27 чулоацам юхахьабувца	Шоашта дика довзача хьайбаех лаьца фаьлг оттабе е дагабоха
11	Муталиев Хъаж-Бийкар « Борзи 1аьхари»	1			О. 27 – 31 шаьра еша, сурт дилла	Биографи ха
12	« Маьр йи1иг» (фаьлг)	1			О. 32 - 37 фаьлг беша	
13	« Хьаькьал дола воккха саги кьиза аьлеи» (фаьлг)	1			О. 37 - 41 чулоацам юхахьабувца	Дешархочун хоам «Боккхий нах ларх1ар»
14	« 1овдала борзи, хьаькьал дола каи, майра говри, говза вири» (фаьлг)	1			О.41 - 43 фаьлг беша	Хьаькьалах лаьца кицаш гулде
15	«Малх, бутт кьовсарах» (фаьлг)	1			О. 44 - 47 чулоацам юхахьабувца	Укх фаьлга доаг1а сурт дилла

16	<i>«Даъ- сесаги кхо вошеи» (фаълг)</i>	1			<i>О.48 - 54 фаълг беша</i>	
17	<i>Фаългаиш</i>	1			<i>О. 23 - 25 чулоацам юхахъабувца</i>	<i>Дешархочун хоам: «Фаългаиш»</i>
18-19	<i>Сочинени « Сона хоза хета фаълг»</i>	2			<i>Ховли-довзали деш</i>	
20	<i>Базоркин Идрис «Заретта»</i>	1			<i>О. 74 – 88 чулоацам ха</i>	<i>Биографи ха</i>
21	<i>Осмиев Хъамзат «Лийг»</i>	1			<i>О. 89 – 90 дагахъа 1омае</i>	<i>Дешархочун хоам: «Лораде деза оакхарий»</i>
22	<i>Озиев Салман «Мотт»</i>	1			<i>О. 97 – 98 дагахъа 1омае</i>	<i>Биографи ха</i>
23	<i>Яндиев Джамалда «Со зIамига волча хана»</i>	1			<i>О. 100 – 102 шаъра еша</i>	<i>Поэта биографи ха</i>
24	<i>Муталиев Хъаж-Бийкар «1ан ди»</i>	1			<i>О. 108 шаъра еша</i>	<i>Биографи ха</i>
25	<i>Ведзижев Ахъмад «Лар»</i>	1			<i>О. 110 – 111 чулоацам ха</i>	<i>Биографи ха</i>
26	<i>« ДоттагIчун инкал»</i>	1			<i>О. 115 - 121 чулоацам ха</i>	<i>Укх дувцара сурт дилла</i>
27	<i>Боков Ахъмад «Оарц»</i>	1			<i>Плиев М-С. биографи</i>	<i>Ролеш ловзаш дувцар оттаде</i>
28	<i>Плиев Махъмад –СаIид «Со вовзий хъона?»</i>	1			<i>О. 123 – 128 чулоацам юхахъабувца</i>	<i>Х1ара турпалхо белгалвеш сурташ дахка</i>
29	<i>Композиции сюжети</i>	1			<i>О. 133 деша</i>	
30	<i>Дистар. Олицетворени (дийндар)</i>	1			<i>О. 135 – 136деша, опред-ш 1омае</i>	<i>Яндиев Дж. «Балха 1уре», «Дог1а! яхача стих-не т1ара дистараш, олицетворени хъаязъе</i>
31	<i>Зязиков Бахъаудин «Пхъа лехар»</i>	1			<i>О. 137 - 139 чулоацам юхахъабувца</i>	<i>Биографи ха</i>
32	<i>Чахкиев СаIид «Мала мичахъа вах...»</i>	1			<i>О. 149 1омае</i>	<i>Биографи ха</i>

33	«Маякха г1орг1илгаи»	1			О. 150 - 169 чулоацам юха хьабувца	Дешархочун хоам: «Нохч-Г1алг1ай депортаци»
34	Вайнаьха багахбувцам (керд.)	1				

Календарно – тематически план

6 класс, литература, 2023 – 2024 шш.

№	Урока тема	Ц1аг1ара болх	Индив. болх	Сахьат	Таьрахь	Таьрахь
1	Г1алг1ай багахбувцам.	О. 4-5, юхахьадувца	Боккхача нахага хьатте, багах. произ. д1аязде.	1		
2	Оалам «Фаьра хьазилги, миша седкьей, лехьи»	О. 5-6, чулоацам ха	Фаьра хьазилгах дола илли ала	1		
3	Мифаши легендаши. Шира дувцараш.	О. 6-7, юхахьадувца		1		
4-5	Легенда «Астаг1а Темар».	О. 8-13, чулоацам ха	Астаг1а Темарах лаьца хоам бе	2		
6	Легенда «Наьсар».	О. 13-16, чулоацам ха	Наьсарах лаьца хоам лаха	1		
7	Легенда «Вайна аьла везац».	О. 17-18, чулоацам ха		1		
8	Кицаш. Къахьегеамах дола кицаш.	О. 18-20, кицаш 1омаде	Боккхача нахага хьатте д1аязде керда кицаш	1		
9	Дешарах а хьабкьалах а дола кицаш.	О. 20-21, 1омаде кицаш	Хьалаха майралах, зовзалах, сабарах дола кицаш	1		
10	Тайп-тайпара кицаш.	О. 21-22, кицаш 1омаде		1		
11	Коазой Нурдин. «1амаг1 – Ерд».	О. 23-24, юхахьадувца	Хоам: «Къаьнара г1алаш»	1		
12	1арпенаькьан Хьажбийкар «Зиза».	О. 24-25, чулоацам ха		1		
13	Чакенаькьан Капион «Сийле хийла».	О. 27, дагахьа 1омае	Хоам кийчбе «Боадон низаца кьийсараш»	1		
14	Лаьннакьан Мустафа «Г1алг1ай къаман эздий во1».			1		

15	Мальсагов Кураза Зоврбик	О. 28-29, юхахъадувца		1		
16	Малсагнакъбан Або «Цихеза Илманхо, йоазонхо». Озанаъкъбан Салман «Аьсет – халкъа йо1», стихотворени.27.10	О. 30-32, юхахъадувца	Хоам :»Майор 2 ранга Аьсет»	1		
17	Озанаъкъбан Исма1алий С. «Эздели г1ожали».	О. 34 – 35, дагахъа 1омае	Сочинени «Эздел»	1		
18	«Декъа эздел», стихотворени.	О. 35 – 37, дагахъа 1омае		1		
19	Мута1алнаъкъбан Хъаж-Бийикар «Барт эг1ар», к1оанолг	О. 38-41, чулоацам ха	Барт эг1арах йола Крылова к1оанолг ювца	1		
20	К1оанолгаш.	О. 41-42, юхахъадувца		1		
21	«Даъхе», стихотворени.	О. 42-43, дагахъа 1омае	«Т1емо во1 ваъвац, т1емо во1 вийнав».	1		
22	Янднаъкъбан Хамарзий Жамалда «Лявтта шера хилча...», стих.	О. 44, дагахъа 1омае	Анализ е	1		
23	«Фийг», стих.	О. 45, дагахъа 1омае	Анализ е	1		
24	Чакенаъкъбан Идриса Са1ид «Магас», стих.	О. 46-47, дагахъа 1омае	Хоам: «Магас г1ала»	1		
25- 27	Дахкилгнаъкъбан 1адрахъмана Ибраъх1им «Фоти», дувцар.	О. 48-71, чулоацам ха	Хоам: «Г1аьр хинна зама»	3		
28	Садакиева Аьсет «Маг1албик, Маг1албик...»	О. 72-73, юхахъадувца	«Маг1албик – сийлен г1ала» хоам	1		
29	Пхыилекъонгий 1асолта Махъмад-Са1ид «Этии Вутии» (1д.)	О. 74-76, чулоацам ха		1		
30	Т1ом гаргаг1ортар. (2д.)	О. 76-79, чулоацам ха		1		
31	Моастаг1ий бомбаш етта болабалар. (3д.)	О. 79- 81, чулоацам ха	«Ленинграда го бар» хоам	1		

32	Вуте майрал. (4д.)	О. 82-83, чулоацам ха		1		
33	Уж моастаг 1ий зувш хилар. (5д.)	О. 83-86, чулоацам ха		1		
34	Эте денал. (6д.)	О. 86-88, чулоацам ха		1		
35	Десантникаш лувцар. (7д.)	О. 88-92, чулоацам ха	Этеи Вутеи сурт-сибат	1		
36	Йоккха саг Билейг 1аз. (8д.)	О. 93-95, чулоацам ха	Билейг 1аза сурт-сибат	1		
37	Юрт д 1аяккхар. (9-10)	О. 95-104, чул. ха	Хоам: «Вай мехка Сийлахь – боккхача Даьхен т 1ем т 1а дакьа лаьцараш»	1		
38	Этии Вутии капитани. (11-12)	О. 104-113, чул. ха		1		
39	Классал араьбара дешар. Маькиев А. «Зизан лоткъам», стихотворени.	О. 201, дагахьа 1омае	Хоам: Кьона поэташ»	1		
40	Хамхоев Ваха «Г 1алг 1ай», стих.	О.115, дагахьа 1омае	Вай республикера Сов. Союза а Россе а турпалаш.	1		
41	Осминаькъан Хьамзат «Б 1аьстан 1уйре», стих.	О. 116-117, дагахьа 1омае	Биографи ха	1		
42	Пейзаж (лит - ра теори)	О. 117-118, юхахьад.		1		
43	Осмиев Хь. «Саго юта лар», дувцар	О. 118-123, чулоацам ха	Жоп ле хаттара саго даь дика х 1ама лар йоацаш довц яхача.	1		
44	«Попа хи», дувцар.	О. 124-127, чулоацам ха	Дагадоха барт-цхьоаг 1о хиларах дола кицаш	1		
45	«Ахархочун кулгаш», стих.	О. 127 - 128, дагахьа 1омае	«Кьахьегамах доала беркат» яхача темах лоаца соч. язье	1		
46	Ведажнаькъан Абабукара Ахьмад «Белхий», дувцар.	О. 129-134, чул. ха	Хоам: «Белхий беш хилар»	1		
47	Ане сурт			1		

48	Балхах беркат далар.	О. 135-138, чул. ха		1		
49-50	Сочинени»Сона дукха веза турпал»	О. 139-145, чул. ха		2		
51	Забзгнакъан Хъусена Бахъаудин «Г1ожа дегаш», дувцар.	О. 146-153, чул. ха	Лоцеи Тамареи сурт-сибат	1		
52	Горчханнакъан Бадрудин «Аързеге», стих.	О. 154, дагахъа 1омае	Анализ е	1		
53	Пхъилекъонгий Амир «Са мохк», стих.	О. 155, дагахъа 1омае	«1алама хозленаш» яхаш ц1и йолаш дувцар в1ашаг1долла	1		
54	Шаденакъан Султан «Тачанка йодаяр», дувцар.	О. 156-164, чул. ха		1		
55	Дувцара чулоацам тахкар.	О. 165-169, чул. ха	Билана сурт-сибат	1		
56	Билана денал.	О. 170-176, чул. ха		1		
57	Галай Хъасан «Дорхъенна ча», дувцар.	О. 177-186, чул. ха	Хоам: «Чарахъал леладар»	1		
58	Хъамзатахи Къоасехи ча латар.	О. 187-192, чул. ха	Къоасеи Хъамзатеи сурт-сибат	1		
59-60	Сочинени «Чарахочо дийцар»	Гаьгенакъан Г. биографи 1омае		2		
61	Классал арахъара дешар. Горчханов Б. «Шолжа атаг1а», дувцар	О. 202-205, чулоацам ха	Анализ е	1		
62	Крылов И. «Маймали б1аргсиноши»	О. 193 дагахъа 1омае	К1оанолг определени 1омае	1		
63	«Бекарги борг1алги», к1оанолг	О. 193 – 194, дагахъа 1омае		1		
64	Гаьгенакъан Гирихан «Хъе д1авекъа», стихотворени	О. 195 – 196, дагахъа 1омае	Биографи ха	1		
65	Чакхенакъан Юсап «Ши къонах», дувцар	О.197 – 199, чулоацам ха	Сочинени «Мишта хила веза визза къонах?»	1		
66	Кхоартой Мурад «Дош делар аз», стихотворени	О. 200, дагахъа 1омае		1		

67 – 68	Шера 1омадаър кердаакхар.			2		
------------	---------------------------	--	--	---	--	--

Календарно-тематически план

7-г1а класс, литература, 2023-2024д.ш.

№	Чулоацам	Сахьат	Таьрахь	Таьрахь	Ц1аг1ара болх	Индив. болх
1	Багахбувцама жанраш	1			О. 4, моллаг1а а цхьа багах. произ. дувца	
2	«Хьалха баьхача нахах», «Диъ бера нана», оаламаш	1			О. 13 - 17 чулоацам юхахьабувца	Хьаькъалах дола кицаш дагадоха
3	«Сеска Солсеи К1инда Шоаи», оалам	1			О. 17 - 19 чулоацам юхахьабувца	Дешархочун хоам: «Эгикхал»
4	«Наьрт-орстхой фу хадар», Наьна кулг»	1			О. 24 - 27 чулоацам юхахьабувца	Нана хестаеш дола кицаш дагадоха
5	«Б1ехали миска саги», фаьлг	1			О. 28 - 30	Дешархочун хоам: «Фаьлгаш»
6	Кодзоев Н. «Х1ал-ерд»	1			О. 31 деша, юхахьадувца	Дешархочун хоам: «Г1алг1ай лоаме»
7	Хамхоев Ваха «Маьт-лоам»	1			О. 32 – 34 деша, юхахьадувца	Карточка №1- Базоркин И.; карточка №2 – Маьт-лоам
8	«Зязиков дагалаьца», стих.	1			О. 35 дагахьа 1омае	Дешархочун хоам: «Зязиков Б.И.»
9	Плиев А. «Бартаца дах са халкъ»	1			О. 36 дагахьа 1омае	Стихотворене анализ е
10	«Даьхенга», стих.	1			О. 37 дагахьа 1омае	Даьхенах дола кицаш

						дагадоха
11	Долгиева Х. «Магас», стих.	1			О. 38 дагахъа 1омае, Торшхоев И. цхъа стихаш еша	Дешархочун хоам: «Магас – Г1алг1айчен столица»
12	Базоркин И. «Сай», дувцар	1			О. 39 - 44 чулоацам юхахъабувца	Сийлахъ – Боккхача Даймехка т1емах лаьца
13	Беков Т. «Сердало», стих.	1			О. 54 – 55 дагахъа 1омае	Инд. болх «Газет Сердало»
14	Беков Т. «Ший хъакъ шийга дахар»	1			О. 57 – 60 чулоацам юхахъабувца	Дувцара план оттае
15	Зязиков Б. «Марац», дувцар	2			О. 60 -68 чулоацам юхахъабувца, ахкан сайре ювца муг1араш дагахъа 1омаде	Биографи ха
16	«Наъна мотт», стих.	1			О. 68 дагахъа 1омае	Меттах лаьца кицаш дагадоха
17	Муталиев Хъ. «Кортамукъа лаьча»	1			О. 69 дагахъа 1омае	Стихотворене анализ е
18	Яндиев Дж. «Гуйра», стих.	1			О. 70 дагахъа 1омае, гуйран сурт дилла	Биографи ха
19	«Г1ала яг1а», стих.	1			О. 71 – 72 дагахъа 1омае	Инд болх «Г1алаши в1овнаши»
20	Метта говзал. Сурт гойташ бола г1ирс метафора	1			О. 73 – 76 чулоацам юхахъабувца	Яндиев Дж. «Керда шу» яхача стих. т1ара хъязъе метафора
21	Озиев С. «Вахара лараш», стих.	1			О. 77 - 78 дагахъа 1омае	Стих. анализ е

22	«Барт-цхьоаг1о», стих.	1			0. 79 – 80 дагахъа 1омае	Барт-цхьоаг1о бувца кицаш доаладе
23	Хамхоев А. «Наькъаш дехкараш»	1			0. 80 – 81 дагахъа 1омае	Стих. анализ е
24	«Хоастам бу аз», стих.	1			0. 81 - 82 дагахъа 1омае	Даъхе хестаеш дола кицаш доаладе
25	«Дак», стихотворени	1			0. 82 – 83 дагахъа 1омае	Мишта да га д1айог1ари, никъ тоабари, хъаст баккхари?
26	Ведзижев А. «Муте новраш»	1			0.83 - 91 чулоацам юхахъабувца	Муттеи Аминатеи сурт- сибат
27	«Декхар», стихотворени	1			0. 93 – 94 шаъра еша	Йоазон болх «Сага декхар»
28	Плиев М-С. «Б1ехали Аьрзии»	1			0. 98 - 100 чулоацам юхахъабувца	Оакхарехи оалхазарехи лъаца шоашта б1аргадайна сакъердаме х1ама дувца
29- 30	Сочинени «Хъунаг1а»	2			Плиев М-С. биографи ха	
31	«Хиво вахъар», дувцар	1			0. 102-107 чулоацам юхахъабувца	Биографи ха
32	Чаккиев С. «Трасса», дувцар	2			0. 117 - 128 деша, чулоацам юхахъабувца	Биографи ха
33	Осмиев Хъ. «Наьна мотт», стих.	1			0. 132 дагахъа 1омае	Биографи ха
34	Шадиев С. «Аьшка сом», дувцар Чудерзора урок	1			0. 150 – 158 чулоацам юхахъабувца	Йоазон болх «Оаш вергварий Идрисах шоай новкъост?»

Календарно – тематически план

Г1алг1ай литература 9-г1а класс, 2023-2024 д.ш.

№	Урока тема	Ц1аг1ара болх	Инд. болх	сахьат	Таьрахь 9а		Таьрахь 9б
1	Г1алг1ай багахбувцам - вай халкъа йоазонца доаца лит-ра.	Саг йодача - йоаг1ача лийкха ашараш	а) Балха иллеш; б) Турпала иллеш.	1			
2	Г1алг1ай халкъа иллеш	"Берий иллеш";	Зоахалол д1аязде 2 деш.	1			
3	Г1алг1ай фаьлгаш	Вахарах-леларах дола фаьлгаш.	Вахарах-леларах дола фаьлгаш -дешархочун хоам	1			
4	Мальсагов Зоврбик – г1алг1ай ц1ихеза 1илманхо	Лекци 1омае	«Йо1 йодаяр» пьеса еша	1			
5	«Йо1 йодаяр» - вай г1алг1ай литературе эггара хьалхара драматически произведени	«Пхьа» яха пьеса еша. О. 45 - 58	Драматически произведеной жанрех бола кхетам	1			
6	Мальсагов К. З. " Пхьа ", пьеса	Сочиненена кийчо е	б Дешархочун хоам : « Беков Т.-	1			
7	Сочинени	Беков Т. биографи		1			
8-9	Беков Д.Т. – г1орваьнна г1алг1ай поэт.	Оалам «Ачамаза боарз» О. 67 - 72	стих. – шаьра еша, тахка, О. 59-67	2			

10	Гойгов 1-Хь. – говза дувцархо, йоазонхо, публицист	«Серго» яха повесть еша О. 73 - 111	биографи ха, дешархочун хоам («Хьалхалаьттачарех ца1» яхаш йола Мальсагов А. статья)	1				
11	« Серго « яхача повеста идейни чулоацам.	Литературни теорех 1омадьр ха	«Хой шоана» кроссворд	1				
12	Озиев И.А. вахарахи кхолламахи .	цхьа стих – дагахьа 1омае , О.112 - 118	биографи ха,	1				
13	Мальсагова К. Ф. вахарахи кхолламахи	цхьа стих. – дагахьа 1омае , О.119 - 120	биографи ха	1				
14-15	Мальсагов Д. Д. говзаме йоазонаш	деша,юяхьадувца , О.121-163 .	биографии ха,	2				
16	Мальсагов А.О. « Салихьат».	чулоацам ха, О. 164 - 173	биографи ха	1				
17	Озиев С. – ц1ихеза поэт, хьехархо 1илманхо	Лекци 1омае	Дешархочун хоам : «Урдуви Тамареи» - г1алг1ай лит-ре эггара хьалхара поэма	1				
18	«Урдуви Тамареи», - г1 алг1ай литературе эггара хьалхара поэма.	шаьра еша,тахка, О.174 - 179.	«Хой шоана» кроссворд	1				
19	Озиев Салмана поэзен тематика	О. 179 – 187 шаьра еша, цхьа стих. дагахьа 1омае	Дешархочун хоам: «Зязиков Хь. Б. – военни корреспондент»	1				
20	«Ц1ихеза йоазонхо, хьехархо, 1илманхо, публицист». Зязиков Хьусена Бахьаудин	О. 189 – 204 повесть еша	Цу повестах хоам	1				
21	Зязиков Б. «Турпала вахарцара ийс ди», повесть	Сочинени язье	Хаттарашта жоп ле	1				

22	Яндиев Джамалдина поэзи .	Яндиев Дж. биографи ха	Дешархочун хоам: «Яндиев Дж. поэзен тематика»	1				
23	Яндиев Джамалдина поэзен тематика	цхъа стих. – дагахъа 1омаде, О. 205 - 213	Стих. анализ е	1				
24	Ведзижев А.А. вахарахи кхолламахи .	деша,юхахъадувца, О. 214 - 239 .	биографи ха	1				
25	Хамхоев Э.А. – г1алг1ай назманча.	Даъхен хетаяь цхъа стих. – дагахъа 1омае , О. 240	биографи ха	1				
26	Хамхоев А. – поэт, композитор, иллиалархо .	О. 242 – 248 цхъа стих. дагахъа 1омае.	биографи ха	1				
27	Боков А. « Яккха йиш йоаца ц1и».	О. 252 – 269, «Беке къонгаш» яха роман	биографи ха	1				
28	Беке къонгаш	Сочиненена кийчо е	Чаккиев С. хетаяь стихаш, статьяш, кхыйола публикацеш лаха	1				
29	Сочинени	Чаккиев С биографи ха	Дешархочун хоам	1				
30-31	Чаккиев С. «Иштта мара»	О. 270 – 281	биографи ха	2				
32	Чаккиев О.К. вахарахи кхолламахи.	О, 373 – 379.	1омае стих,биогр.ха	1				
33	Албаков Дж. говзаеме йоазонаш	О. 379 – 382.	1омае стих,биогр.ха	1				
34	Гагиев Г. вахарахи кхолламахи .Чудерзора урок.	О. 383 – 385	1омае стих ,биогр.ха	1				

Календарно-тематически план

Г1алг1ай литература, 8 –г1а класс, 2021-2022д.ш.

№	Тема	сахьат	ди	ди	Ц1аг1ара болх	Инд. болх
1	Багахбувцам. Турпала иллеш	1			Саг йодача - йоаг1ача лийкха ашараш	а) Балха иллеш; б) Турпала иллеш.
2	Мочкъах дола илли	1			Вахарах-леларах дола фаьлгаш.	Зоахалол д1аязде 2 дешархочо
3	Тиркаца вахаш хиннача Аьдий Сурхохи Аьла Мусостахи дола илли	1			О. 10-14 чулоацам ха	деша,юхахьадувца
4	Бовза, беа хьай мохк. Кодзоев Н. «Тхьаба –Ерд», очерк	1			Чулоацам ха, О. 16	Дешархочун хоам : «Г1алг1ай текъар, ердаш»
5	Озиев С. «Наьсар», стихотворени	1			О.17 дагахьа 1омае	Стих. анализ е
6	Чахкиев С. «»Зязиков Идрис: тешамцеи бакъдолчунцеи»	1			Биографии ха, о. 19-25 чулоацам ха	стих. – шаьра еша, тахка, О. 70 - 75
7-8	Карпеев И. «Г1алг1ай дошлой полк»	1			О.25-28 чулоацам юхахьабувца	биографии ха,
9	Боков А. «Тоаркхо-Хьажа»	2			Деша,юхахьадувца, О. 28-48	«Хой шоана» кроссворд
11	Аушев Махьмад. «Даьй наькъаш»	1			Поэма шаьра еша , О.48-53	биографи ха,
12	Базоркин Идрис . Вахара никъ	1			Цхьа стих. дагахьа 1омае.	биографи ха
13-14	Базоркин И. «Моакъаза тепча»	1			Деша,юхахьадувца , О. 55-66.	биографи ха,

15	Озиев Салман. «Вахар», «Хозал, дикал»	1			Цхъа стих. Дагахъа 1омае О. 67-68	биографи ха
16	Шин з1амигача саго баъ барт.	1			О.68-71 чулоацам юхахъабувца	Биографи ха Карточка № 2 "Кхоллама никъ д1аболабалар»
17-18	Боков Ахъмад «Тиша ц1а»	1			О.72-82 чулоацам юхахъабувца	Дешархочун хоам: «Сийлахъ-Боккха Даймехка т1ом»
19	Дувцара кертера турпалаш	1			О. 83-93	1айше къонгий сурт-сибат
20	1айше вахар, цун денал	1			О.93-101.	1айше сурт-сибат
21	Зязиков Б. Вахара никъ	1			Зязиков Б. биографи.	Биографи ха
22-23	Зязиков Б. «Эг1азал»	1			деша,юхахъадувца,О. 101-107	Дешархочун хоам: «Зязиков Б. – военни корреспондент»
24	«Ваъча юрта», дувцар	1			деша,юхахъадувца, О.107-112 .	биографи ха
25-26	Зязиков Б. «Г1уша-Хъажа»	1			О.112-119 деша, юхахъадувца	
27	Осмиев Хъ. «Т1абенача дахко к1алхарбар...»	1			О. 119-125	Хаттарашта жоп ле
28	Яндиев Дж. Вахара никъ.	1			Лекци 1омае	биографии ха
29	«Т1ом хъеберашка», стих.	1			О.125, дагахъа 1омае	
30	Яндиев Дж. «Наънага»	1			О. 126-127 дагахъа 1омае	биографии ха
31	Яндиев Дж. «Малхара каша»	1			О. 127-128 дагахъа 1омае	биографии ха

32	Яндиев Дж. «Бага»	1			О. 128-129 дагахъа 1омае, сочиненена кийчо е	Стих. анализ е
33	Сочинени Яндиев Дж. позех лаъца	1			Муталиев Хь-Б. биографи	
34	Муталиев Хь.-Б. «Яхь»	1			О. 131-132	биографии ха
35	Муталиев Хь-Б. «Д1айха кулгаш»	1			О, 132-134, шаъра еша.	1омае стих, биогр.ха
36	Чахкиев С. «Ц1ерага маъре яхар»	1			О. 139-147, чулоацам юхахъабувца	1омае стих, биогр.ха
37	Чахкиев С. «Ц1ерага маъре яхар»	1			О. 148-158, чулоацам юхахъабувца	1омае стих, биогр.ха
38	«Б1аргий хих биза кад», поэма	1			1,2 дакъа деша, чулоацам ха	«Прометей прикованный» яха миф хъаювца
39	«Б1аргий хих биза кад», поэма	1			3 дакъа деша, чулоацам ха	
40	Чапанов Ахъмад «Г1алг1ай мотт»	1			О. 193, дагахъа 1омае	Биографи ха
41	Тимурзиев Б. « Барттайна дезал»	1			О.194, дагахъа 1омае	Дыно фу йоах дезале барт тарах
42	Угурчиев А-Г «Г1елал»	1			О.195-197 стих.- шаъра еша, тахка	Угурчиев А-Г биографи ха
43	Угурчиев А-Г «Г1алг1ай», стихотворени	1			О. 197-198 стих. шаъра еша, тахка	Стихотворене анализ е
44	Угурчиев А-Г «Хьо д1авахар», стихотворени	1			О. 199-200 стих. шаъра еша, тахка	Хаттарашта жоп ле

45	Эгиев Хъамид «Ялата коана»	1			О. 201-213 дувцара чулоацам ха	Биографи ха
46	Ведзижев Ахъмад. Вахара никъ	1			Ведзижев А. биографи ха	Карточка №1,№2
47	Ведзижев А. «Дикал - низ», дувцар	1			О. 214-220 чулоацам ха	Дешархочун хоам «13 шу Сибарег1а»
48-49	Изложени	1			Биографи ха	
50	Чахкиев К. «Даъхен 1уйре», стихотворени	1			О.221, дагахъа 1омае	Биографи ха
51	Чахкиев К. «Ека са стих», стихотворени	1			О.222, дагахъа 1омае	Стихотворене анализ е
52	«Къонахчо дай сий доадергдац»	1			О. 223-224, шаъра еша	
53	Албаков Дж. Вахара никъ	1			Албаков Дж. биографи ха	Кроссворд « Хой шоана»
54	Албаков Дж. «Сай иллега», стих.	1			О. 225 дагахъа 1омае	Карточка № 2 « Коллама никъ д1аболабалар»
55	Албаков Дж. «Даъхенна», стих.	1			О. 226 дагахъа 1омае	Стихотворене анализ е
56	Албаков Дж. «Ва тха ноаной», стих.	1			О. 226-227 дагахъа 1омае	Стихотворене анализ е
57	«Доттаг1ашка», стихот.	1			О.227-228, дагахъа 1омае	
58	«Къонгаш кхийна ц1аг1ара довлаш», стих.	1			О. 228-229,шаъра еша	
59	Вышегуров М. «Г1алг1ай мотт», стихотворени	1			О. 230 дагахъа 1омае	Биографи ха
60	Вышегуров М. «Ва , г1алг1ай», стихотворени	1			О. 230-231 шаъра еша, тахка	Биографи ха

61	Арчаков С. «Йо1ои з1амигача сагои дийца зоахалол»	1			О.277-278 дагахъа 1омае	Боккхача нахага хьътте, даязде зоахалол
62	Бериханов Дж. «Дайъ г1алаш», стихотворени	1			О. 235 дагахъа 1омае	Биографи ха
63	Бериханов Дж. «Халкъага» стих.	1			О. 236 дагахъа 1омае	Шоай тайпан г1алаех хоам бе
64	Бериханов Дж. «Тамаш ю аз», стихотворени	1			О. 237-238 дагахъа 1омае	Стихотворене анализ е
65	Бериханов Дж. «Г1алг1ай мотт», стихотворени	1			О. 238-239 дагахъа 1омае	
66	Плиев Амир «Г1алг1айченга», стихотворени	1			О.239-240 дагахъа 1омае	Биографи ха
67	Плиев Амир «Лоаман сурташ», стихотворени	1			О. 240, дагахъа 1омае	Стихотворене анализ е
68	Горчханов Бадрудин. «Анзор».	1			О. 242-249, чулоацам ха	Биографи ха

